

Informatyka 1 (ES1F1002)

Politechnika Białostocka - Wydział Elektryczny
Elektrotechnika, semestr II, studia stacjonarne I stopnia
Rok akademicki 2022/2023

Wykład nr 10 (12.12.2022)

dr inż. Jarosław Forenc

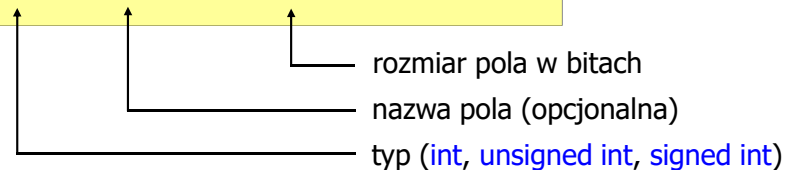
Plan wykładu nr 10

- Pola bitowe, unie
- Wskaźniki
 - deklaracja, przypisanie wartości
 - związek z tablicami, operacje na wskaźnikach
- Dynamiczny przydział pamięci
 - funkcje calloc, malloc, free
 - przydział pamięci na strukturę, wektor i macierz
- Dynamiczne struktury danych
 - stos, kolejka, lista, drzewo

Pola bitowe

- Umożliwiają dostęp do pojedynczych bitów oraz przechowywanie małych wartości zajmujących pojedyncze bity
- Pola bitowe deklarowane są wewnątrz struktur

```
typ id_pola : wielkość_pola;
```


- Wartości zapisane w polach traktowane są jak liczby całkowite
- Zakres wartości pól wynika z **wielkości_pola**

Pola bitowe

```
struct Bits  
{  
    unsigned int a : 4;    /* zakres: 0...15 */  
    unsigned int b : 2;    /* zakres: 0...3 */  
    unsigned int c : 4;  
    unsigned int d : 6;    /* zakres: 0...63 */  
};
```

- Dostęp do pól bitowych odbywa się na takiej samej zasadzie jak do normalnych pól struktury

```
struct Bits dane;  
dane.a = 10;  
dane.b = 3;
```

Pola bitowe

```
struct Bits
{
    unsigned int a : 4;    /* zakres: 0...15 */
    unsigned int b : 2;    /* zakres: 0...3 */
    unsigned int   : 4;
    unsigned int c : 6;    /* zakres: 0...63 */
};
```

- Jeśli pole nie ma nazwy, to nie można się do niego odwoływać
- Pola bitowe nie mają adresów
 - nie można wobec pola bitowego stosować operatora & (adres)
 - nie można polu bitowemu nadać wartości funkcją scanf()

Unie

- Specjalny rodzaj struktury umożliwiający przechowywanie danych różnych typów w tym samym obszarze pamięci

```
union zbior
{
    char   znak;
    int    liczba1;
    double liczba2;
};
```

- Do przechowywania wartości w unii należy zadeklarować zmienną

```
union zbior x;
```

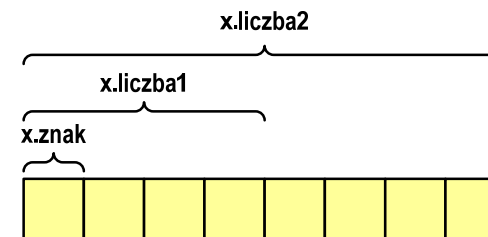
Pola bitowe - przykład

```
struct Flags_8086
{
    unsigned int CF : 1;    /* Carry Flag */
    unsigned int   : 1;
    unsigned int PF : 1;    /* Parity Flag */
    unsigned int   : 1;
    unsigned int AF : 1;    /* Auxiliary - Carry Flag */
    unsigned int   : 1;
    unsigned int ZF : 1;    /* Zero Flag */
    unsigned int SF : 1;    /* Signum Flag */
    unsigned int TF : 1;    /* Trap Flag */
    unsigned int IF : 1;    /* Interrupt Flag */
    unsigned int DF : 1;    /* Direction Flag */
    unsigned int OF : 1;    /* Overflow Flag */
};
```

Unie

```
union zbior x;
```

- Zmienna x może przechowywać wartość typu char lub typu int lub typu double, ale tylko jedną z nich w danym momencie


```
union zbior
{
    char   znak;
    int    liczba1;
    double liczba2;
};
```

- Rozmiar unii wyznaczany jest przez rozmiar największego jej pola

Unie

```
union zbior x;
```

- Dostęp do pól unii jest taki sam jak do pól struktury

```
x.znak = 'a';  
x.liczba2 = 12.15;
```

- Unię można zainicjować jedynie wartością o typie jej pierwszej składowej

```
union zbior x = {'a'};
```

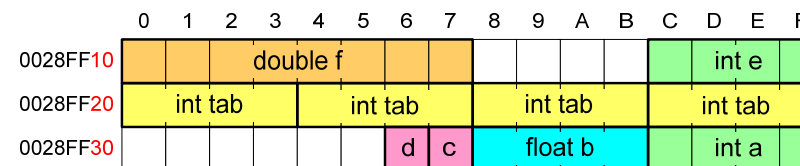
- Unie tego samego typu można sobie przypisywać

Co to jest wskaźnik?

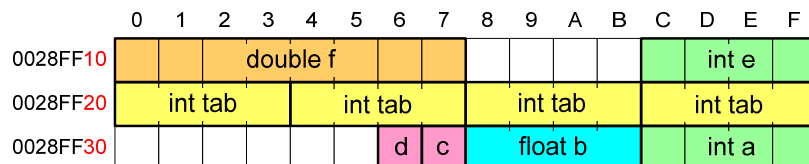
- **Wskaźnik** - zmienna mogąca zawierać adres obszaru pamięci
- najczęściej adres innej zmiennej (obiektu)

```
int a;  
float b;  
char c, d;  
int tab[4], e;  
double f;
```

- Zmienne przechowywane są w pamięci komputera

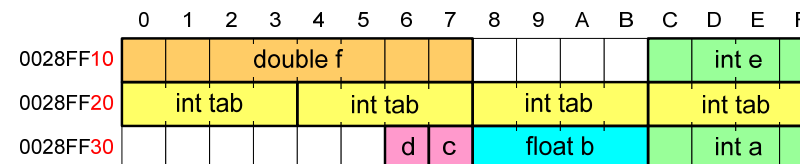
Co to jest wskaźnik?

- Każda zmienna znajduje się pod konkretnym adresem i zależnie od typu zajmuje określoną liczbę bajtów
- Podczas kompilacji wszystkie nazwy zmiennych zastępowane są ich adresami
- Wyświetlenie adresu zmiennej:

```
printf("Adres zmiennej a: %p\n", &a);  
printf("Adres tablicy tab: %p\n", tab);
```

Co to jest wskaźnik?

- Każda zmienna znajduje się pod konkretnym adresem i zależnie od typu zajmuje określoną liczbę bajtów
- Podczas kompilacji wszystkie nazwy zmiennych zastępowane są ich adresami
- Wyświetlenie adresu zmiennej:

```
Adres zmiennej a: 0028FF3C  
Adres tablicy tab: 0028FF20
```

```
printf("Adres zmiennej a: %p\n", &a);  
printf("Adres tablicy tab: %p\n", tab);
```

Deklaracja wskaźnika

- Deklarując wskaźnik (zmienną wskazującą) należy podać **typ** obiektu na jaki on wskazuje
- Deklaracja wskaźnika wygląda tak samo jak każdej innej zmiennej, tylko że jego **nazwa** poprzedzona jest symbolem gwiazdki (*)

```
typ *nazwa_zmiennej;
```

lub

```
typ* nazwa_zmiennej;
```

lub

```
typ * nazwa_zmiennej;
```

lub

```
typ*nazwa_zmiennej;
```

Deklaracja wskaźnika

- Można deklarować tablice wskaźników - zmienna **tab_ptr** jest tablicą zawierającą **5 wskaźników do typu int**

```
int *tab_ptr[5];
```

0	1	2	3	4
int *	int *	int *	int *	int *

- Natomiast zmienna **ptr_tab** jest **wskaźnikiem do 5-elementowej tablicy liczb int**

```
int (*ptr_tab)[5];
```

Deklaracja wskaźnika

- Deklaracja zmiennej wskaźnikowej do typu **int**

```
int *ptr;
```

- Mówimy, że zmienna **ptr** jest typu: **wskaźnik do zmiennej typu int**
- Do przechowywania adresu zmiennej typu **double** trzeba zadeklarować zmienną typu: **wskaźnik do zmiennej typu double**

```
double *ptrd;
```

- Można konstruować wskaźniki do danych dowolnego typu łącznie z typami **wskaźnik do wskaźnika do...**

```
char **wsk;
```

Deklaracja wskaźnika

- W deklaracji wskaźnika lepiej jest pisać ***** przy zmiennej, a nie przy typie:

```
int *ptr1; /* lepiej */  
int* ptr2; /* gorzej */
```

gdyż trudniej jest popełnić błąd przy deklaracji dwóch wskaźników:

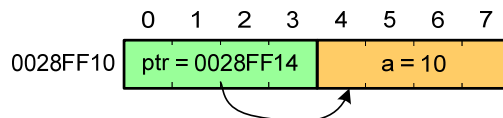
```
int *p1, *p2;  
int* p3, p4;
```

- W powyższym przykładzie zmienne **p1**, **p2** i **p3** są **wskaźnikami do typu int**, zaś zmienna **p4** jest „zwykłą” zmienną typu **int**

Przypisywanie wartości wskaźnikom

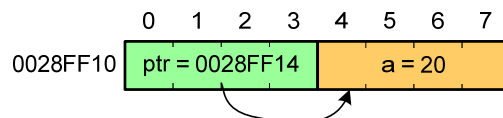
- Wskaźnikom można przypisywać adresy zmiennych
- Adresy takie tworzy się za pomocą operatora pobierania adresu &

```
int a = 10;
int *ptr;
ptr = &a;
```


- Mając adres zmiennej można „dostać się” do jej wartości używając tzw. operatora wyłuskania (odwołania pośredniego) - gwiazdki (*)

```
*ptr = 20;
```


Przykład: przypisywanie wartości wskaźnikom

```
#include <stdio.h>
```

```
int main(void)
```

```
{
    int x = 15;
    int *ptri = NULL;
```

```
    printf("x = %d\n", x);
    printf("ptri = %p\n", ptri);
```

```
    ptri = &x; // przypisanie adresu
    printf("ptri = %p\n", ptri);
```

```
    *ptri = *ptri + 10; // x = x + 10
```

```
    printf("x = %d\n", x);
    printf("x = %d\n", *ptri);
```

```
    return 0;
```

```
}
```

```
x = 15
ptri = 0000000000000000
ptri = 00000000010FF960
x = 25
x = 25
```

Wskaźnik pusty

- **Wskaźnik pusty** to specjalna wartość, odróżnialna od wszystkich innych wartości wskaźnikowych, dla której gwarantuje się nierówność ze wskaźnikiem do dowolnego obiektu
- Do zapisu wskaźnika pustego stosuje się wyrażenie całkowite o wartości **zero (0)**

```
int *ptr = 0;
```

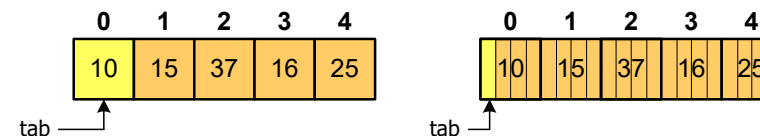
- Zamiast wartości **0** można stosować makrodefinicję preprocesora **NULL**, która podczas kompilacji programu zamieniana jest na **0**

```
int *ptr = NULL;
```

Wskaźniki a tablice

- Nazwa tablicy jest jej adresem (dokładniej - adresem elementu o indeksie **0**)

```
int tab[5] = {10, 15, 37, 16, 25};
```

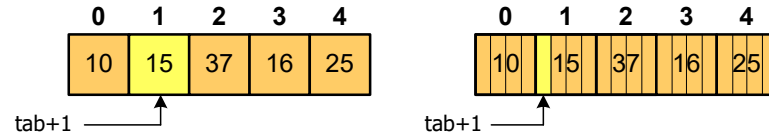

- Zastosowanie operatora ***** przed nazwą tablicy pozwala „dostać się” do zawartości elementu o indeksie **0**

***tab** jest równoważne **tab[0]**

Wskaźniki a tablice

- Dodanie **1** do adresu tablicy przenosi nas do elementu tablicy o indeksie **1** (przesunięcie o 4 bajty, gdyż **int** zajmuje 4 bajty)

zatem: `*(tab+1)` jest równoważne `tab[1]`

ogólnie: `*(tab+i)` jest równoważne `tab[i]`

- W zapisie `*(tab+i)` nawiasy są konieczne, gdyż operator `*` ma bardzo wysoki priorytet

`x = *tab+1;` jest równoważne `x = tab[0]+1;`

Wskaźniki a tablice

- Brak nawiasów powoduje błędne odwołania do elementów tablicy

```
int tab[5] = {10,15,37,16,25};  
int x;  
  
x = *(tab+2);  
printf("x = %d", x);           /* x = 37 */  
  
x = *tab+2;  
printf("x = %d", x);           /* x = 12 */
```

`x = *(tab+2);` jest równoważne `x = tab[2];`

`x = *tab+2;` jest równoważne `x = tab[0]+2;`

Operacje na wskaźnikach (1)

- **Przypisanie** - wskaźnikowi można przypisać:
 - adres zmiennej (nazwa zmiennej poprzedzona znakiem `&`)
 - inny wskaźnik
 - tablicę (nazwa to jej adres)

```
int tab[3] = {1, 2, 3};  
int x = 10, *ptr1, *ptr2, *ptr3;  
  
ptr1 = &x;  
ptr2 = ptr1;  
ptr3 = tab;
```

- Typ adresu i wskaźnika muszą być zgodne

Operacje na wskaźnikach (2)

- **Pobranie wartości (dereferencja)**
 - otrzymanie wartości przechowywanej w pamięci, w miejscu wskazywanym przez wskaźnik
 - operator pobrania wartości (dereferencji, wyłuskania): `*`

```
int x = 10, *ptr, y;  
  
ptr = &x;  
y = *ptr;  
printf("Wartosc x i y: %d\n", y);
```

Wartosc x i y: 10

Operacje na wskaźnikach (3)

■ Pobranie adresu wskaźnika

- tak jak inne zmienne, także wskaźniki posiadają wartość i adres

```
int x = 10, *ptr;

ptr = &x;
printf("Adres zmiennej x: %p\n", ptr);
printf("Adres wskaźnika ptr: %p\n", &ptr);
```

```
Adres zmiennej x:    002CF920
Adres wskaźnika ptr: 002CF914
```

Operacje na wskaźnikach (5)

■ Zwiększenie wskaźnika (inkrementacja)

- do wskaźnika można dodać 1 lub zastosować operator ++
- wskaźnik będzie pokazywał na kolejny element tablicy

```
int tab[5] = {0,1,2,3,4}, *ptr;

ptr = tab;
printf("tab[0]: %d\n", *ptr);
ptr++;
printf("tab[1]: %d\n", *ptr);
ptr = ptr + 1;
printf("tab[2]: %d\n", *ptr);
```

```
tab[0]: 0
tab[1]: 1
tab[2]: 2
```

Operacje na wskaźnikach (4)

■ Dodanie liczby całkowitej do wskaźnika

- przed dodaniem liczby całkowitej jest ona mnożona przez liczbę bajtów zajmowanych przez wartość wskazywanego typu

```
int tab[5] = {0,1,2,3,4};

printf("Adres tab: %p\n", tab);
printf("Adres tab+2: %p\n", (tab+2));
printf("tab[0]: %d\n", *tab);
printf("tab[2]: %d\n", *(tab+2));
```

```
Adres tab:    002CFC60
Adres tab+2:  002CFC68
tab[0]:      0
tab[2]:      2
```

Operacje na wskaźnikach (5)

■ Zwiększenie wskaźnika (inkrementacja)

- do wskaźnika można dodać 1 lub zastosować operator ++
- wskaźnik będzie pokazywał na kolejny element tablicy

```
int tab[5] = {0,1,2,3,4};

printf("tab[0]: %d\n", *tab);
tab++;
printf("tab[1]: %d\n", *tab);
```

error C2105: '++' needs l-value

Operacje na wskaźnikach (6/7)

- **Odejście liczby całkowitej od wskaźnika**
 - działa analogicznie jak dodanie liczby całkowitej do wskaźnika, ale wskaźnik musi być lewym operandem odejmowania
- **Zmniejszenie wskaźnika (dekrementacja)**
 - działa analogicznie jak inkrementacja

Operacje na wskaźnikach (8)

- **Odejmowanie wskaźników**
 - różnicę między dwoma wskaźnikami oblicza się najczęściej dla wskaźników należących do tej samej tablicy
 - różnica ta określa jak daleko od siebie znajdują się elementy tablicy

```
int tab[5] = {0,1,2,3,4}, *ptr;  
ptr = tab + 3;  
printf("Roznica: %d\n",ptr-tab);
```

```
Roznica: 3
```

- różnica wskaźników należących do dwóch różnych tablic może spowodować błąd w programie

Operacje na wskaźnikach (9)

- **Porównanie wskaźników**
 - porównanie może dotyczyć tylko wskaźników tego samego typu
 - w porównaniach stosowane są standardowe operatory:
<, >, <=, >=, ==, !=

```
int tab[5] = {0,1,2,3,4}, *ptr;  
ptr = tab + 2;  
ptr--;  
--ptr;  
if (tab == ptr)  
    printf("Ten sam wskaźnik\n");  
else  
    printf("Inny wskaźnik\n");
```

```
Ten sam wskaźnik
```

Dynamiczny przydział pamięci w języku C

- Kiedy stosuje się dynamiczny przydział pamięci?
 - gdy rozmiar tablicy będzie znany dopiero podczas wykonania programu a nie podczas jego kompilacji
 - gdy rozmiar tablicy jest bardzo duży (np. największy rozmiar tablicy elementów typu `char` w języku C wynosi ok. 1 000 000)
- Do dynamicznego przydziału pamięci stosowane są funkcje:
 - `calloc()`
 - `malloc()`
- Przydział pamięci następuje w obszarze **sterty** (stosu zmiennych dynamicznych)
- Przydzieloną pamięć należy zwolnić wywołując funkcję:
 - `free()`

Dynamiczny przydział pamięci w języku C

CALLOC

stdlib.h

```
void *calloc(size_t num, size_t size);
```

- Przydziela blok pamięci o rozmiarze $num * size$ (mogący pomieścić tablicę num -elementów, każdy rozmiaru $size$)
- Zwraca wskaźnik do przydzielonego bloku pamięci
- Jeśli pamięci nie można przydzielić, to zwraca wartość **NULL**
- Przydzielona pamięć jest inicjowana zerami (bitowo)
- Zwracaną wartość wskaźnika należy rzutować na właściwy typ

```
int *tab;  
tab = (int *) calloc(10, sizeof(int));
```

Dynamiczny przydział pamięci w języku C

MALLOC

stdlib.h

```
void *malloc(size_t size);
```

- Przydziela blok pamięci o rozmiarze określonym parametrem $size$
- Zwraca wskaźnik do przydzielonego bloku pamięci
- Jeśli pamięci nie można przydzielić, to zwraca wartość **NULL**
- Przydzielona pamięć nie jest inicjowana
- Zwracaną wartość wskaźnika należy rzutować na właściwy typ

```
int *tab;  
tab = (int *) malloc(10 * sizeof(int));
```

Dynamiczny przydział pamięci w języku C

FREE

stdlib.h

```
void free(void *ptr);
```

- Zwalnia blok pamięci wskazywany parametrem ptr
- Wartość ptr musi być wynikiem wywołania funkcji $calloc()$ lub $malloc()$

```
int *tab;  
tab = (int *) calloc(10, sizeof(int));  
/* ... */  
free(tab);
```

Przykład: przydział pamięci na jedną zmienną

```
#include <stdio.h>  
#include <stdlib.h>
```

wartosc = 123.45

```
int main(void)  
{  
    float *wsk;  
  
    wsk = (float *) calloc(1, sizeof(float));  
    if (wsk == NULL)  
    {  
        printf("Bład przydziału pamięci\n");  
        return 0;  
    }  
  
    *wsk = 123.45f;  
    printf("wartosc = %g\n", *wsk);  
  
    free(wsk);  
    return 0;  
}
```

Przykład: przydział pamięci na strukturę

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>

struct punkt
{
    int x, y;
};

int main(void)
{
    struct punkt p, *wsk_p;
    wsk_p = (struct punkt*) malloc(sizeof(struct punkt));
    p.x = 10; p.y = 20;
    wsk_p->x = 30; wsk_p->y = 40;
    printf("%d,%d - %d,%d\n", p.x, p.y, wsk_p->x, wsk_p->y);

    free(wsk_p);
    return 0;
}
```

10,20 - 30,40

Przykład: przydział pamięci na wektor

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>

int main(void)
{
    int *tab, n = 10;
    tab = (int *) calloc(n, sizeof(int));

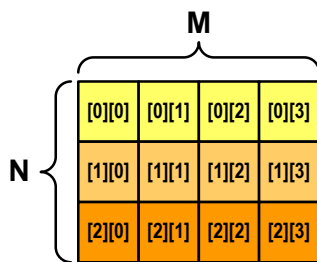
    for (int i=0; i<n; i++)
    {
        tab[i] = i*i;
        printf("tab[%d] = %d\n", i, tab[i]);
    }

    free(tab);
    return 0;
}
```

tab[0] = 0
tab[1] = 1
tab[2] = 4
tab[3] = 9
tab[4] = 16
tab[5] = 25
tab[6] = 36
tab[7] = 49
tab[8] = 64
tab[9] = 81

Dynamiczny przydział pamięci na macierz

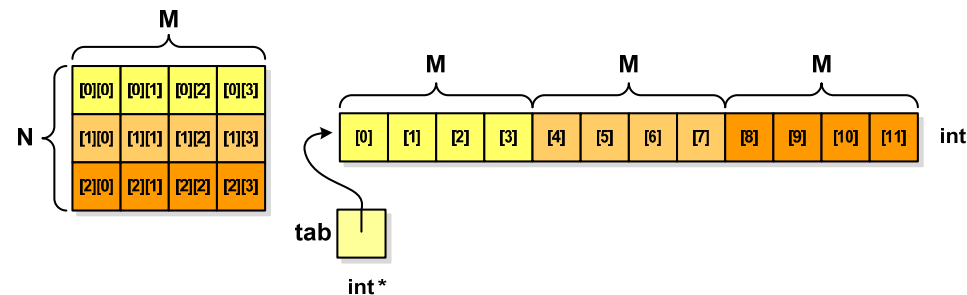
- Funkcje `calloc()` i `malloc()` umożliwiają bezpośrednio przydział pamięci tylko na wektor elementów
- Dynamiczny przydział pamięci na macierz wymaga zastosowania specjalnych metod
- Przydzielamy pamięć na macierz zawierającą **N-wierszy** i **M-kolumn**

Dynamiczny przydział pamięci na macierz (1)

- Wektor N×M-elementowy
- Przydział pamięci:

```
int *tab = (int *) calloc(N*M, sizeof(int));
```


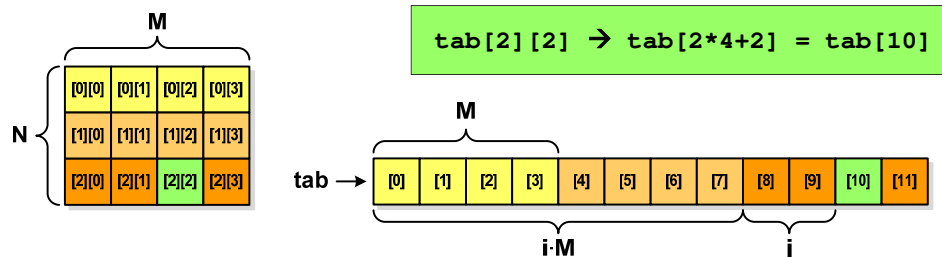
Dynamiczny przydział pamięci na macierz (1)

- Odwołanie do elementów macierzy:

`tab[i*M+j]`

lub

`*(tab+i*M+j)`

- Zwolnienie pamięci:

`free(tab);`

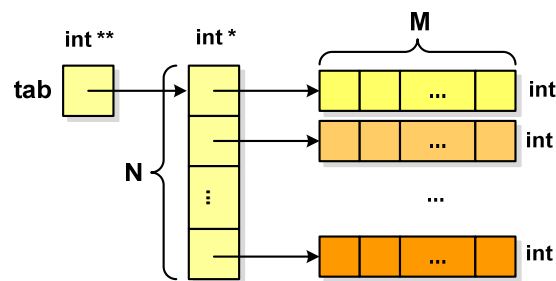
Dynamiczny przydział pamięci na macierz (2)

- Odwołania do elementów macierzy:

`tab[i][j]`

- Zwolnienie pamięci:

```
for (i=0; i<N; i++)
    free(tab[i]);
free(tab);
```

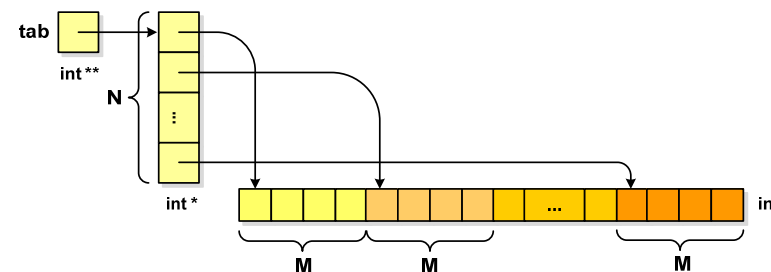

Dynamiczny przydział pamięci na macierz (3)

- N-elementowy wektor wskaźników + wektor N×M-elementowy

- Przydział pamięci:

```
int **tab = (int **) malloc(N*sizeof(int *));
tab[0] = (int *) malloc(N*M*sizeof(int));
for (i=1; i<N; i++)
    tab[i] = tab[0]+i*M;
```

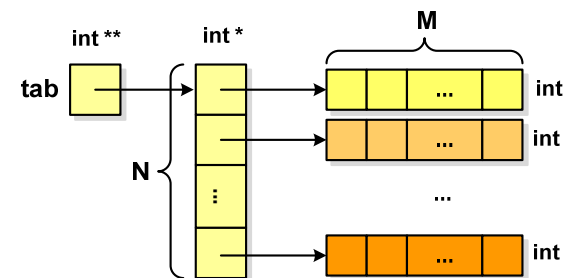

Dynamiczny przydział pamięci na macierz (3)

- N-elementowy wektor wskaźników + N-wektorów M-elementowych

- Przydział pamięci:

```
int **tab = (int **) calloc(N, sizeof(int *));
for (i=0; i<N; i++)
    tab[i] = (int *) calloc(M, sizeof(int));
```

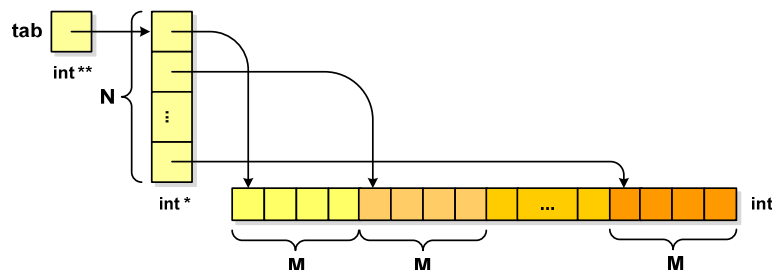

Dynamiczny przydział pamięci na macierz (3)

- Odwołania do elementów macierzy:
- Zwolnienie pamięci:

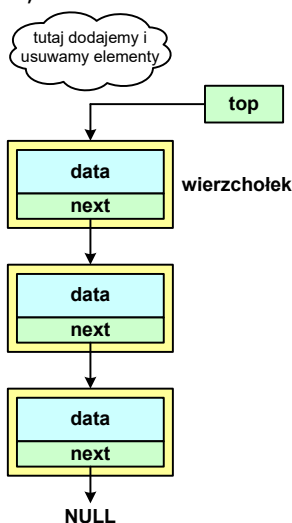
`tab[i][j]`

```
free(tab[0]);
free(tab);
```


Stos

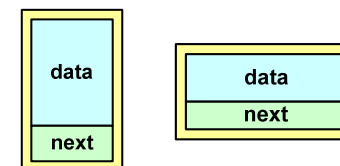
- stos (ang. stack) - struktur składająca się z elementów, z których każdy posiada tylko adres następnika
- dostęp do danych przechowywanych na stosie jest możliwy tylko w miejscu określanym mianem **wierzchołka** stosu (ang. top)
- wierzchołek stosu jest jedynym miejscem, do którego można dołączać lub z którego można usuwać elementy
- każdy składnik stosu posiada wyróżniony element (**next**) zawierający adres następnego elementu
- wskaźnik ostatniego elementu stosu wskazuje na adres pusty (**NULL**)
- podstawowe operacje na stosie to:
 - dodanie elementu do stosu - funkcja **push()**
 - zjęcie elementu ze stosu - funkcja **pop()**

Dynamiczne struktury danych

- Dynamiczne struktury danych** - struktury danych, którym pamięć jest przydzielana i zwalniana w trakcie wykonywania programu
 - stos, kolejka
 - lista (jednokierunkowa, dwukierunkowa, cykliczna)
 - drzewo
- Elementy w dynamicznych strukturach danych są strukturami składającymi się z „użytecznych” danych (**data**) oraz z jednego lub kilku wskaźników (**next**) zawierających adresy innych elementów

```
struct element
{
    typ data;
    struct element *next;
};
```


Notacja polska

- Notacja polska** (zapis przedrostkowy, Notacja Łukasiewicza) jest to sposób zapisu wyrażeń arytmetycznych, podający najpierw operator, a następnie argumenty
- Wyrażenie arytmetyczne:


```
4 / (1 + 3)
```

 ma w notacji polskiej postać:


```
/ 4 + 1 3
```
- Wyrażenie powyższe nie wymaga nawiasów, ponieważ przypisanie argumentów do operatorów wynika wprost z ich kolejności w zapisie
- Notacja ta była podstawą opracowania tzw. **odwrotnej notacji polskiej**

Odwrotna notacja polska

- **Odwrotna Notacja Polska** - ONP (ang. Reverse Polish Notation, RPN) jest sposobem zapisu wyrażeń arytmetycznych, w którym operator umieszczany jest **po argumentach**
- Wyrażenie arytmetyczne:

$(1 + 3) / 2$

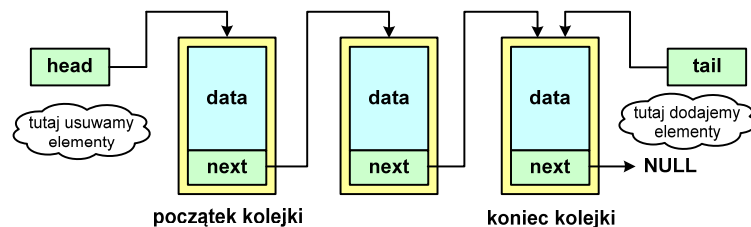
ma w odwrotnej notacji polskiej postać:

$1\ 3\ +\ 2\ /\$

- Odwrotna notacja polska została opracowana przez australijskiego naukowca **Charlesa Hamblina**

Kolejka

- **Kolejka** - składa się z liniowo uporządkowanych elementów
- Elementy dołączane są tylko na końcu kolejki (wskaźnik **tail**)
- Elementy usuwane są tylko z początku kolejki (wskaźnik **head**)

- Powiązanie między elementami kolejki jest takie samo, jak w stosie
- Kolejka nazywana jest stosem **FIFO** (ang. **First In First Out**)

Odwrotna notacja polska

- Obliczenie wartości wyrażenia przy zastosowaniu ONP wymaga:
 - zamiany notacji konwencjonalnej (nawiasowej) na ONP (algorytm Dijkstry nazywany stacją rozrządową)
 - obliczenia wartości wyrażenia arytmetycznego zapisanego w ONP
- W obu powyższych algorytmach wykorzystywany jest stos
- Przykład:

□ wyrażenie arytmetyczne:

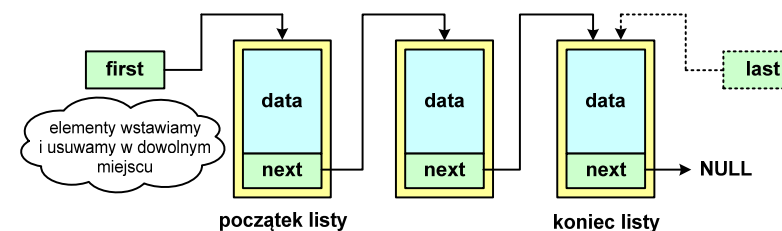
$(2 + 1) * 3 - 4 * (7 + 4)$

□ ma w odwrotnej notacji polskiej postać:

$2\ 1\ +\ 3\ *\ 4\ 7\ 4\ +\ *\ -$

Lista jednokierunkowa

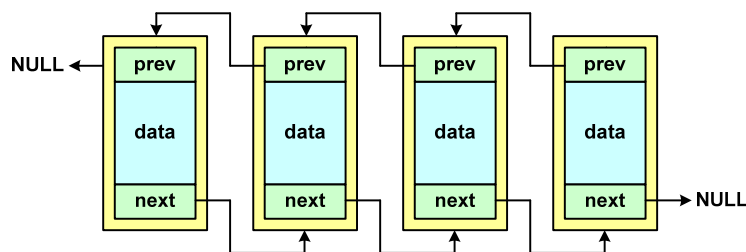
- Organizacja listy jednokierunkowej podobna jest do organizacji stosu i kolejki
- Dla każdego składnika (poza ostatnim) jest określony następny składnik (lub poprzedni - zależnie od implementacji)

- Zapamiętywany jest wskaźnik tylko na pierwszy element listy (**first**) lub wskaźniki na pierwszy (**first**) i ostatni element listy (**last**)
- Elementy listy można dołączać/usuwać w dowolnym miejscu listy

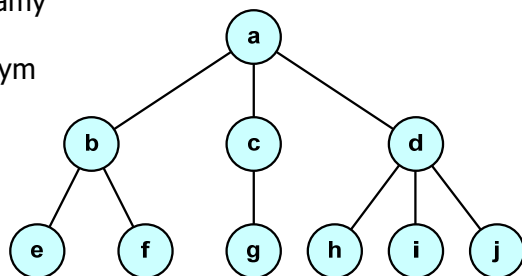
Lista dwukierunkowa

- Każdy węzeł posiada adres następnika, jak i poprzednika
- W strukturze tego typu wygodne jest przechodzenie pomiędzy elementami w obu kierunkach (od początku do końca i odwrotnie)

Drzewo

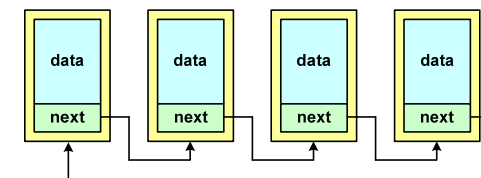
- Najbardziej ogólna dynamiczna struktura danych, może być reprezentowane graficznie na różne sposoby
- Na górze znajduje się **korzeń drzewa** (a)
- Skojarzone z korzeniem poddrzewa połączone są z nim liniami zwanymi **gałęziami drzewa**
- Potomkiem węzła **w** nazywamy każdy, różny od **w**, węzeł należący do drzewa, w którym **w** jest korzeniem
- Węzeł, który nie ma potomków, to **liść drzewa**

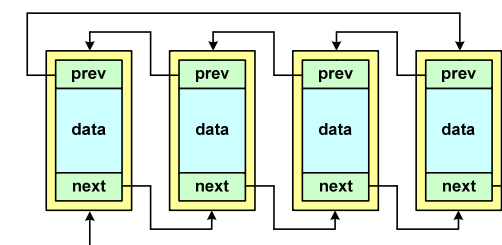
Lista cykliczna

- Powstaje z listy jednokierunkowej lub dwukierunkowej, poprzez połączenie ostatniego element z pierwszym

Jednokierunkowa:

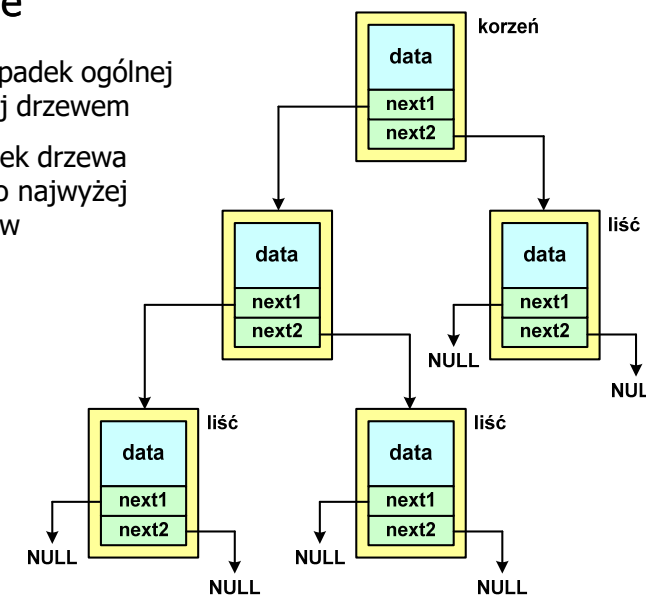

Dwukierunkowa:

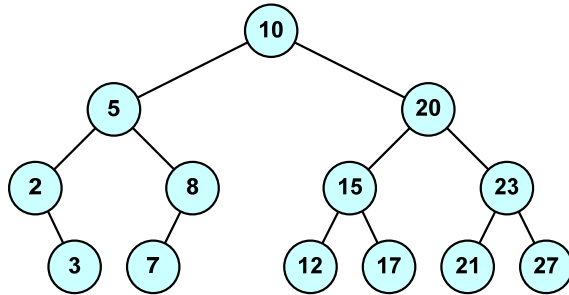
Drzewo binarne

- Szczególny przypadek ogólnej struktury zwanej drzewem
- Każdy wierzchołek drzewa binarnego ma co najwyżej dwóch potomków

Binarne drzewo wyszukiwawcze

- Drzewo binarne, w którym dla każdego węzła w_i :
 - wszystkie klucze w lewym poddrzewie węzła w_i są mniejsze od klucza w węźle w_i
 - wszystkie klucze w prawym poddrzewie węzła w_i są większe od klucza w węźle w_i

- Zaleta: szybkość wyszukiwania informacji

Koniec wykładu nr 10

Dziękuję za uwagę!